

aut interitum impiis, id est, ante sæcula definisse certam numerum eorum qui in sua impietate interituri essent.

† Respondemus : Id nos amplecti atque fateri, explosa tamen tergiversatione tua, qua aliud quam sonet intelligis.

DEF. LXXVI, EPIL. SECT. 2.

⊙ Dicis : *Non in eis Deum quod fecerat puni-
tum, sed in eis quod non fecerat puniri relictum.*

(Quæ supersunt, responsio scilicet ad hanc definitionem, cum ultima definitione, desunt in manuscripto bibliothecæ Jac. Aug. Thuani, sed respon-

sionem vide ad Epilogum, n. 6. — Definitio ultima in Hincmaro habetur de Prædest., c. 31, pag. 232, unde hic reposita.)

DEF. LXXVII ET ULT., EPIL. SECT. 3

⊙ Dicis : *Anathematizare te eos qui geminam prædestinationem dicunt, aut prædestinationes pluraliter efferunt.*

† Respondemus : Tibi potius convenire, qui veritatem judiciorum Dei tantisper impugnas, fidem dictorum veracium negas, sensa Patrum per omnia reverendorum fidelissima depravas, et ea insuper novus falsitatum inventor enuntias, quæ nullus ante hac dixisse vel scripsisse ullatenus reperitur.

SANCTI PRUDENTII

TREGENSIS EPISCOPI

EPISTOLA TRACTORIA^a

AD VENILONEM,

Quam per vicarium misit ad ordinationem Ænæ Parisiensis, cum ipse adesse non possêt.

Patri venerabili et cæteris Patribus fratribusque B sincerissime diligendis atque coepiscopis reverendis, PRUDENTIUS æternam in Domino salutem.

Quantum ad meritum peccatorum meorum spectat justissimo Dei judicio, quatenus vero ad indebitas atque indeficientes ejus misericordias pertinere dignoscitur, misericordissimo ipsius munere infirmitatibus pene omnibus notis depressus, sancto desiderabilique vestro conventui adesse prohibeor. Quod autem possum præsentibus litteris atque legato nostræ Ecclesiæ presbytero Arnolde mei consensus præsentiam eatenus exhibeo, ut is qui ordinandus est, apostolicæ sedis omnibus institutis, et beatorum Patrum, Innocentii, Zosimi, Bonifacii, Xisti, Leonis, Gelasii, Cælestini, Gregorii, Hilarii, Ambrosii, Augustini, Isidori, Primasii, Fulgentii, Gregorii, Hieronymi, Cassiodori, Bedæ aliorumque, adæque catholicorum atque orthodoxorum virorum scriptis et dictis, ac specialiter super quatuor capitulis, quibus omnis Ecclesia catholica adversus Pelagium ejusque hæreseos sequaces pugnavit ac vicit, atque ad posterorum memoriam litteris auctoritate et veritate plenissimis mandavit, confitendo subscribere, subscribendo confiteri voluerit, ejus me ordinationi consentaneum esse profiteor. Sin alias, prorsus neque assentior, neque fidelibus Christi assentiendum suadeo. Capitulum vero quatuor præmissorum seriem, quamvis vestram prudentiam multo vivacius quam meam extremitatem compertam esse non dubitem, necessario tamen breviter annectendam judicavi. Ut facilius quid sentiam, cui veritati consentiam, vestra bonitas D recognoscat.

^a Vide Hincmarum, lib. de Prædestinatione, cap. 21.

De libero arbitrio.

Primo. Videlicet, ut liberum arbitrium in Adam merito inobedienciæ amissum, ita nobis per Dominum nostrum Jesum Christum redditum atque liberatum consteatur : interim in spe, postmodum autem in re, sicut dicit Apostolus : *Spe enim salvi facti sumus* (Rom. viii, 24). Ut tamen semper ad omne opus bonum Dei omnipotentis gratia indigeamus, sive cogitandum, sive inchoandum, operandum ac perseveranter consummandum, et sine ipsa nihil boni nos posse ullatenus, aut cogitare, aut velle, aut operari sciamus.

De gemina prædestinatione.

Secundo. Ut Dei omnipotentis altissimo secretoque consilio credat atque fateatur, quosdam Dei gratuita misericordia ante omnia sæcula prædestinatos ad vitam, quosdam imperscrutabili justitia prædestinatos ad poenam, ut id videlicet, sive in salvandis, sive in damnandis, prædestinaverit quod se præstierat esse judicando facturum, dicente propheta : *Qui fecit quæ futura sunt* (Isa. xlv, 11. sec. LXX).

De morte Christi.

Tertio. Ut credat ac consteatur cum omnibus catholicis, sanguinem Domini nostri Jesu Christi pro omnibus hominibus ex toto mundo in eum credentibus fustum : non autem pro illis qui nunquam in eum crediderunt, nec hodieque credunt, nunquamque credituri sunt, dicente ipso Domino : *Venit enim Filius hominis non ministrari, sed ministrare, et dare animam suam in redemptionem pro multis* (Math. xx, 28).

De voluntate Dei.

Quarto. Ut credat atque confiteatur Deum omnipotentem quoscunque vult salvare, et neminem posse salvari ullatenus, nisi quem ipse salvaverit : omnes autem salvari quoscunque ipse salvare voluerit. Ac per hoc quicumque non salvantur, penitus non esse voluntatem illius ut salventur, dicente Propheta : *Omnia quæcunque voluit Deus, fecit in cælo et in terra, in mari et in omnibus abyssis (Psal. cxxxiv, 6).*

Et licet quædam sint alia quibus in Pelagio damnatis universaliter Ecclesia consenserit, satagerit

A atque subscripserit, hæc tamen specialiter adversus eum ejusque complices per apostolicam sedem, instantia beatissimi Aurelii, Carthaginensis episcopi, atque Augustini, cum aliis ducentis quatuordecim episcopis ab ejus pravissimis sensibus eruta, vindicata, et multis tam epistolis quam libris toto orbe vulgata, omnis hodieque gaudet, confitetur, prædicat, et tenet atque tenebit Ecclesia. His per omnia consentaneam, prædicabilem paternitatem, fraternitatemque vestram gratia superna invictam atque prævalidam, et suo munere gaudentem perpetuo conservare dignetur.

EJUSDEM EPISTOLA AD QUEMDAM EPISCOPUM.

(Mabill., Vet. Analect.)

Domino mihi in dominorum Domino desiderabiliter venerando *ill.* merito sacerdotali paternoque culmine insignito, PRUDENTIUS famulorum Christi humillimus, sempiternam in omnium Salvatore salutem.

Quantum, mi fratrum charissime, litteræ tuæ perdesiderabilis mihi germanitatis textus meam diu insatiabiliterque collectam sitim æstumque dulcedo recreaverit, quantumque jucundissimæ oblectationis invexerit, fideliter fateor dici nequit : quippe cum tot tantisque perturbationum fluctibus pene irrevocabiliter obrutus, ne sibilo quidem, ut dicitur, tui quidquam haurire valuerim, utrum te super ad Dominum jam redisse contingeret, cum repente vix tandem a palatinis excubiis, quibus diu inservire coactus fueram, absolutus, latorem quam desiderabilium mihi apicum... vestræ Trecae, cui me divina gratia, non autem ulla meritorum meorum plenitudo præesse dignata est, offendi. Et audito, quod extinctum metuebam, alterius mei nomine, explosis, gaudio superante, soporibus, desperatione potius quam oblivione contractis, respiravi; et supernæ bonitati, quæ inter adversa et prospera nos servare consuevit gratulatus, litterarum insatiabili atque multoties iterata recursione inhærens illic

B meum *ill.* germanum unanimem, imo me alterum quæritans, tandem reperisse me plurimum gaudeo : quoniam qui ipso mihi auditu extinctus videbatur, subito vivens apparuit; et quem abisse autumabam superesse non ambigo. Agens itaque auctori bonorum omnium gratias, indefesse hoc uno inexplebiliter bono afficior, quo te non tam vivere quam bene vivere audio, audiens gratulor, gratulans desidero desiderans postulo; et ut ipse convivere merear tuis [piis] precibus opto ac meritis, quibus me ab omnibus propositum votumque Christianæ militiæ infatigabiliter oppugnantibus inmutabiliter relectari confido. Age nunc, fratrum dulcissime, et dux omnium ordinantis, omnia serenantis gratia, me meæque discretionis commissos sanctissimæ institutissimæque intercessionis ope fulcire non desinas : quos plurimum vivere si xenia propriæ adinventio-
C nis vel ligatæ, vel solutæ crebro visitans, mitius imperans, desiderantibus miseris. Bene te semperque in Domino valentem, nosque importunarum clavo supplicationum ad portum optati littoris reverentem virtus omnipotentis brachii conservare dignetur.

Quot voces oculis, lingua, auditoque manumque Hausisti, totidem lætificere bonis.

SANCTI PRUDENTII

TRECENSIS EPISCOPI

SERMO DE VITA ET MORTE GLORIOSÆ VIRGINIS MAURÆ

(Apr. J. Camuz., Promptuarium antiq. Trecae. dioc.)

In statis, charissimi filii, opportune, importune, D ut loco sermonis quem diebus solemnibus vobis facere consuevi, de vita gloriosa, et morte pretiosa sororis nostræ Mauræ, non solum dicam quidquam,

sea et scriptum relinquam posteris profuturum. Ad hoc enim frater ejus Eutropius, præpositus vester, qui fuit spiritali affectione germanior, quam carnali, me ex parte vestra, et vir religiosissimus Lee